

РЕШЕНИЕ

№ 2531

гр. София, 22.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД в публично заседание на двадесет и осми юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Даниела Св. Христова

при участието на секретаря Антоанета Н. С.ова
като разгледа докладваното от Даниела Св. Христова Гражданско дело № 20211100109716 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба, подадена от С. Г. Г. срещу П. на Република Б., е която е предявил обективно, кумулативно съединени искове е правно основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ и чл.86, ал.1 от ЗЗД.

Ищецът претендира обезщетение за причинени му неимуществени вреди от обвинения в извършване на престъпления по чл.278г, ал.1, хипотези Ш-та и IV-та алтернатива II-ра от НК, алтернатива III-та НК, чл.308, ал.1, алтернатива I-ва НК, чл.276, ал.2, вр. е ал.1, алтернатива I-ва НК, за които е оправдан е влязла в сила на 23.09.2016 г. присъда по НОХД № 4588/2014 г. по описа на СГС.

Поддържа се, че процесуални действия срещу ищеца са предприети на 27.07.2011 г. с извършването на обиск и изземване, както и претърсване и изземване в неотложни случаи. Поддържа се, че на 27.07.2011 г. ищецът е задържан, след което му е нанесен побой от служители на полицията. Твърди, че с постановление от 21.01.2012 г., предявено му на 20.04.2012 г. ищецът е привлечен в качеството му на обвиняем за престъпления по чл.278г, ал.1, хипотези Ш-та и IV-та алтернатива II-ра от НК, алтернатива III-та НК, чл.308, ал.1, алтернатива I-ва НК, чл.276, ал.2, вр. е ал.1, алтернатива I-ва НК. Определена е парична гаранция в размер на 500 лв., извършен е разпит в качеството на обвиняем. Твърди, че срещу него е внесен обвинителен акт в

СГС, въз основа на който е образувано НОХД №3147/2014 г. по описа на СГС, НО, 35 състав, по което съдебното производство е прекратено е разпореждане от 14.08.2014 г., поради допуснати съществени процесуални нарушения. Последвало нова постановление за привличане на обвиняем и ново внасяне на обвинителен акт в СГС, въз основа на който е образувано НОХД № 4588/2014 г. по описа на СГС. Твърди, че производството приключило с оправдателна присъда, продължило по протест на ответника. Образувано било ВНОХД № 19/2016 г. на САС, приключило е решение, потвърждаващо оправдателната присъда, която окончателно влязла в сила на 23.09.2016 г.

Ищецът твърди, че в резултат на воденото срещу него наказателно производство е претърпял **неимуществени вреди**, изразяващи се в психически, емоционални и физически болки и страдания, загуба на самочувствие, притеснение, злепоставяне, несигурност, неспокоен сън. Чувствал се угнетен, изпитвал неудобство да обясни на децата си заведените срещу него дела, отклонявал срещите с приятели, когато пребивавал на територията на страната, споделят че поради водените спрямо него дела, задържане, множество обвинения, не се чувства спокоен да живее и работи в страната. Срещу него се е развила кампания, проведена в интернет пространството попречила му да реализира проект и целяща да го злепостави. Твърди се, че неоснователно и неоправдано ищецът бил принуден да понесе и физически болки и страдания, жесток побой, при който е доведен до безпомощно състояние, нанесен му при задържане и обиск на жилище проведени на 27.07.2011 г. от лицата водели разследването. Поддържа се, че продължителното водене на разследването, неколнократното привличане като обвиняем за различни обвинения, свързани с пътуване за лично явяване, вкл.и пред съда, са довели до един постоянен психически тормоз, съпроводен също със задържане, с издадени заповеди, обявяване за общодържавно издирване, нанесен побой, зелена бюлетина на Интерпол.

Ищецът твърди, че е претърпял и **имуществени вреди**, изразяващи се в стойността на заплатеното от него адвокатско възнаграждение общо в размер на 2300 лв. за осъществено пр. представителство в наказателното производство

Моли Съда да постанови решение, с което да бъде осъден ответника да

заплати на ищеца сумата от 70 000 лева, представляваща обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди и сумата от 2300 лева, представляваща обезщетение за нанесени имуществени вреди, в следствие на повдигнатите срещу него незаконни обвинения в извършване на престъпления по чл.278г, ал.1, хипотези III-та и IV-та алтернатива II-ра от ИК, алтернатива III-та ИК, чл.308, ал.1, алтернатива I-ва ИК, чл.276, ал.2, вр. с ал.1, алтернатива I-ва ИК, за което е оправдан с влязла в сила на 23.09.2016 г. присъда по н.о.х.д. № 4588/2014 г. по описа на СГС, ведно със законната лихва върху двете главници, считано от деня на увреждането до окончателното изплащане на сумата.

Претендира сторените в настоящото производство разноски.

В ход по същество поддържа претенцията.

Ответната страна, П. на РП в срока по чл. 131 от ГПК обосновава възражение за недоказаност на претенцията за неимуществени вреди, оспорва наличието на причинно следствена връзка между обвинението и вредите, ако се докажат такива, оспорва пасивната материално правна легитимация по претенцията за вреди, произтичаща от нанесеният след първото задържане побой. Оспорва иска за обезщетяване на неимуществените вреди като недоказан и по размер с възражение, че претенцията е завишена по размер, не съответна на настъпилите вреди, на икономическия стандарт в РБ и на съдебната практика по аналогични случаи, вкл. и тази на ЕСПЧ.

Оспорва иска за обезщетяване на имуществените вреди по основание и размер. Твърди липсата на доказателства за извършени разходи за адвокатски възнаграждения. Въвежда възражение за частично погасяване на вземането за лихви на основание чл.111, б.„в“ от ЗЗД.

В ход по същество ответникът поддържа писмения отговор и моли за отхвърляне на исковете.

Съдът, след като се запозна със становищата на страните, събраните по делото писмени гласни доказателства преценени по отделно и в съвкупност съобразно материално правните норми, регламентиращи процесните отношения, приема за установено следното от **фактическа и правна страна:**

Не е спорно между страните и от съдържанието на НОХД № 4588 по опис на СГС за 2014 г. , към което е приложено и ДП № 104 от 2011 г. по опис на ГД

„НП“ МВР е видно, че е постановена оправдателна присъда, с която ищецът е оправдан по всички обвинения повдигнати с повторно внесен обвинителен акт.

Досъдебното производство е започнало на 27.07.2011 г. с първото процесуално действие – претърсване и изземване в неотложен случай. От образуване на наказателното производство до влизане в сила на оправдателната присъда 23.06.2021 г. са изминали почти десет години. От мотивите на присъдата се установява, че подсъдимият не е осъществил състав на престъпления по четирите повдигнати обвинения – чл. 278, ал. 1, чл. 278 д, чл. 308, ал. 1 и чл. 276, ал.2 от НК.

За тези престъпления, НК предвижда наказания както следва – лишаване от свобода до три години или пробация, както и с глоба от две хиляди до десет хиляди лев; лишаване от свобода до пет години, както и с глоба от пет хиляди до двадесет хиляди лева; лишаване от свобода до три години; и глоба от сто до триста лева.

От писмените доказателства, представени от ищеца е видно, че той е свише икономическо образование, и е работил на длъжността „ Финансов мениджър“ в АД „Изи Асет Мениджмънт“ в периода от 14.09.2011 г. до 06.02.2012 г.

На 07.05.2012 г. е потвърдено назначението му на позиция „ инженер по генетични секвенции“ от работодател в Малта. Представен е договор за наем със срок от една година, за периода от 15.05.2012 г. до 15.05.2013 г. за жилищен имот, находящ се в Малта.

Представени са още два допълнителни договори, от чието съдържание се установява, че обективират и приемно продавателен протокол, и показания за консумативи за същия имот.

От удостоверение издадено от полицията в Малта се установява констатацията на този орган за доброто поведение на ищеца. Сертификатът издаден на 29.12.2020 г.

Видно от писмо на Дирекция „Международно оперативно сътрудничество“, издадено от орган в Р Б. въз основа на запитвания на ищеца е даден отговор, че е издаден зелен бюлетин от Интерпол, свързан с престъпление срещу дивата природа, като този бюлетин има предупредителна цел.

От събраните по делото гласни доказателства, които съдът кредитира като основани на непосредствени впечатления се установява, че преди повдигане на обвинението ищецът и неговия син са имали лични отношения, въпреки, че са били разведени с майката. След това, под влияние на обстоятелствата свързани с делото, св. С. Г. син на ищеца е променил отношението си към бащата. Свидетелства, че ищеца е започнал да се срамува, да занемарява външния си вид, което не съответствало на факта, че е личност с две висши образования – икономическо и биологическо. Свидетелят знае, че при задържането му е употребена сила, без да бъде предупреден, че силата се прилага от органи на реда. Тъй като е носил голяма сума пари и счел, че нападението е с цел грабеж. След задължаваното, поведението му се е променило. Спрял е да се среща с приятели. Охлаждали отношенията с брат му и към настоящия момент не поддържа връзка с него. Молил е свидетеля, да не казва на дядо си /бащата на ищеца/ за обвинението, защото се е притеснявал за здравето му. Последвало е окончателното напускане на страната през 2013 г. , но е пътувал заради делата до Б.. По повод на обвинението му е била издадена червена бюлетина от Интерпол, която е станала причина да не може да влезе в Дубай. Бил е задържан върнат обратно в Б.. Това задържане е довело и до икономическа загуба. Свидетелят преценява отношенията си с баща си като възстановени поради това, че с възрастта е разбрал, че няма причина за повдигнатите обвинения, а след оправдателните присъди се е убедил, че баща му не е престъпник.

Свидетелят В.Г.М., дългогодишен приятел на ищеца, свидетелства за неговото пълно отчуждение от приятелския кръг. Свидетелства за лично възприет от ищеца разказ за неговото малтретиране при задържането му и за повдигнатите обвинения. Свидетелства за притесненията му и трудностите при напускане на страната свързани с работа в чужбина. Свидетелства и за нежеланието на приятелите му да се виждат с него, за афектите в семейната среда, довели до продължително отчуждение между него и сина му. Тежко е понасял медийните публикации, в което се твърдяло, че е виновен и ще бъде вкаран в затвора. Свидетелства за висок интелект, владееене на няколко езика и познания в икономическите области на живота.

От съдържанието на досъдебното производство се установява, че оперативно издирвателните мероприятия свързани с ищеца са започнали, след като

негови съседи са дали сведения на оперативен работник, че в блока са се чували писъци на птици от петия етаж. Оперативният работник забелязал, че ищеца има автомобил марка „Мерцедес“, качил се на между етажната площадка и видял, че в апартамента има „една или няколко „ хищни птици. При претърсване и изземване в апартамент на ет. 4 са иззети общо 16 пункта вещи. Ищецът е бил задържан на 27.07.2011 г. в 15:30 часа, а един час по – късно прегледан от медицински екип на бърза помощ, който констатира, безпомощно състояние. В съдебното производство по наказателното дело е представено медицинско удостоверение, от съдържанието на което се установява, че са нанесени телесни повреди, които по вид съответстват на начина на настъпване, съобщен от пострадалия /при задържането от органите на МВР/. Обвинението е било изградено върху свидетелски показания, в които свидетелите са твърдели, че ищецът се занимава с трафик на хищни птици.

Наказателният съд е установил, че обвинението е изградено върху процесуални нарушения, които са изчерпателно обявени в мотивите към оправдателната присъда, като към тях са маркирани и фактите, че обвинението, не е действало за разкриване на обективната истина. От съществено значение е, че при разследването са допуснати насилие, извършени са процесуално следствени действия в нарушения на НПК, които обаче са останали необсъдени от органа, който осъществява функцията по обвинение, в контекста за достоверност на доказателствата.

Досъдебното производство е докладвано на Софийска градска прокуратура, която с Постановление от 09.01.2012 г. е дала указания за привличане на ищеца в качеството на обвиняем. Преди постановлението за привличане в качеството на обвиняем, към досъдебното производство са приложени договор за правна помощ, който удостоверява плащане в размер на 300 лева и банкова вносна бележка за внесена парична гаранция в размер на 500 лева. Ищецът е бил неосъждан към датата на повдигане на обвинението. Представяван е от адвокат, Посочил е адрес за призоваване. Спрямо него обаче, е взета принудително административна марка за напускане пределите на Р Б., с телеграма № 19047 от 31.05.2012 г. е обявен за общо държавно издирване. На 27.05.2014 г. е обявен за общодържавно издирване въз основа на Постановление на разследващия полицаи. Предоставена му е правна помощ в негово отсъствие и в негово отсъствие е привлечен в качеството на

обвиняем.

В материалите към досъдебното производство, в съдебната фаза на наказателното производство и в настоящото производство, не са представени доказателства за извършен разход за участието на защитник в наказателния процес, с изключение на един разходен документ от 300 лева.

От правна страна и съгласно последователната и непротиворечива съдебна практика в понятието неимуществени вреди се включват всички телесни и психически увреждания на пострадалия, претърпените болки и страдания, които в своята цялост представляват негативни емоционални изживявания на лицето, намиращи не само негативно отражение в психиката, но и социален дискомфорт в определен период от време. Установеният в [чл. 52 ЗЗД](#) критерий за справедливост не е абстрактен, а се извежда от преценката на конкретните обстоятелства, които носят обективни характеристики - характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителност и степен на интензитет, възраст на увредения, обществено и социално положение. Принципът на справедливост включва в най - пълна степен обезщетяване на вредите на увреденото лице от вредоносното действие.

От значение за размера на обезщетението са също така и тежестта на престъплението, за което е било повдигнато незаконно обвинение, продължителността на незаконното наказателно преследване, интензитета на мерките на процесуална принуда, броя и продължителността на извършените с негово участие процесуални действия, начинът, по който обвинението се е отразило върху пострадалия, с оглед личността му и начина на живот; рефлектирало ли е обвинението върху професионалната реализация на пострадалия, на общественото доверие и социалните му контакти, отраженията в личната му емоционална сфера, здравословното му състояние и др. ([решение № 298/04.07.2011 г.](#) по гр. д. № 1152/2010 г. на ВКС, ГК, IV ГО, постановено по реда на [чл. 290 ГПК](#); [решение № 57 от 09.02.2016 г.](#) по гр. д. № 4641/2015 г. на ВКС, ГК, IV ГО и др.).

От значение за определяне обема на отговорността на ответника е продължителността на наказателното производство.

Съобразявайки изложените критерии, настоящият съд приема, че правно релевантния момент, от който следва да се определи продължителността на

наказателното производство, водено срещу ищеца е 27.07.2011 г. , а последната дата е тази, на която оправдателната присъда е влязла в законна сила – 27.09.2016 г. Наказателното производство е продължило 5 години и два месеца.

Продължителността на наказателното производство, преценена съобразно търсения баланс между интересите на обвиненото лице възможно най - бързо да бъде прекратена несигурността, в която се намира, с оглед повдигнатото му обвинение и необходимостта от провеждане на наказателното производство с внимателно проучване на фактите и доказателствата, е прекомерен и не покрива стандартите на изискването на [чл. 6 § 1 от ЕКЗПЧОС](#) за разумен срок.

Воденото срещу ищеца наказателно производство не може да се определи като сложно от фактическа и правна страна, поради което не е налице обективна причина за такава продължителност на наказателния процес и като се има предвид, че обвиненията не са били съобразени с фактите и приложимата материално правна норма, следва, че липсва установяване на обективният състав на престъплението за което е повдигнато обвинение.

Следва да се съобрази също така и обстоятелството, че спрямо ищеца е приложена мярка за неотклонение "парична гаранция“ в размер на 500 лева, които са били пратени. Обвинението не е констатирало факт, който да води до промяната на марката в задържане под стража, но не е и давало указания обвиняемият да бъде свален от отчет на общодържавно издирване.

Марката за неотклонение е обективно не се съответна на вредите, които безспорно са настъпили от факта, че не е могъл да осъществява правото си на свободно движение и съответно на труд в ЕО. Обвиняемият е бил психически сломяван с насилие при липса на каквито и да е обстоятелства мотивиращи употребата на сила и макар, тя да е осъществена, вероятно от органи на МВР последиците за обвиняемия настъпват в пода на досъдебното производство, защото началото му съвпада по дата с първото следствено действие. Одобряването на протоколите за претърсване и изземване не санират противоправността на ограничаване правото да присъства по време на извършване на действията.

Притесненията за евентуалното осъждане се рефлектирала върху психиката на неговото дете, което е било обременявано от факта, че баща му е

„престъпник“, че не трябва да съобщава този факт на дядо си и т.н. Личните притеснения са довели до видими форми на депресия – занемарена лична хигиена и отчуждаване от приятелски кръг.

Не са доказани обаче трайни и необратими последици за ищеца, в резултат от воденото спрямо него наказателно производство, като претърпените от него неимуществени вреди са в рамките на обичайното. При преценка на техния обем от значение е и обстоятелството, че спрямо ищеца не са постановени предходни осъждания на лишаване от свобода и продължава да е с чисто съдебно минало.

С оглед на това воденото спрямо него наказателно производство сочи на по – нисък интензитет на неимуществените вреди от претендираните. Обезщетяването им в размер на 70 000 е прекомерно и не отговаря на критерия за справедливост. Според настоящия съд, съответното на описаните по-горе вреди е обезщетение в размер на 50 000 лева.

Имуществените са доказани само до размера на 300 лева.

Страните спорят за момента, от който се дължи законна лихва върху дължимото обезщетение за претърпени вреди. Настоящият съд приема, че обезщетение за вреди, които не са следствие от престъпление, не се дължат от момента на увреждането, а от момента на предявяване на иска. Това е така, защото обезщетеното е търсимо, а не носимо и за да се претендира обезщетение за неизпълнение, претенцията за главницата е следвало да бъде предявена. Затова, следва да бъде уважена от датата на предявяване на иска, ако претендираното като главно вземане не е погасено по давност.

В конкретния случай, давността започва да тече от влизане в сила на оправдателната присъда, т.е. от 27.09.2016 г. и изтича на 27.09.2021 г. Делото е заведено на 02.08.2021 г. и с действието – предявяване на иск, погасителния давностен срок е прекъснат. Следователно, правопогасяващото възражение на ответната страна е неоснователно.

С оглед изхода от спора и двете страни имат право на разноски, ищецът в съответствие с уважената част от иска за сумата от 50 300 лева и ответникът за отхвърлената част от иска, т.е. върху сумата от 22000 лева. Ищецът е представил доказателство за извършен разход в размер на 2 642.70 лева, в това число платената ДТ и адв. възнаграждение. Ответникът се представлява от лице с юридическо образование, поради което има право да претендира

присъждане на разноски размер на минималния определен в Наредба № 1 за минималния размер на авд. Възнаграждения, която според настоящия съд се прилага по-аналогия, поради липсата на изричен нормативен документ за възнагражденията на юрисконсулти и др. лица с юридическо образование, когато представляват орган на съдебната власт. Но поради липсата на претенция за разноски, съдът не прилага разпоредбата на чл. 78, ал.3 от ГПК.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА П. на Р Б., представлявана от Гл.Прокурор, **ДА ЗАПЛАТИ** на С. Г. Г. с ЕГН ***** с постоянен адрес – гр. София, ул. **** сумата от **50 300 лева**, от които 50 000 неимуществени и 300 лева имуществени вреди, настъпили в следствие на обвинение в извършване на четири престъпления, за което е бил оправдан с влязла в законна сила на 27.09.2016г. присъда № 105 от 25.03.2015 г. за това, че деянията не са извършени от лицето, **на основание чл. 2, ал.1 т. 3 от ЗОДОВ**, ведно със законна лихва върху тази сума считано от 02.08.2021 г. до окончателното изплащане на задължението, **на основание чл. 86 от ЗЗД** и сумата от **1838.45 лева** представляващи направените по делото разноски, на основание **чл. 78, ал.1 от ГПК**, като **ОТХВЪРЛЯ** претенциите за главницата над присъдените 50300 лева до претендираните 72300 лева, като недоказана по размер и претенцията за обезщетение за несвоевременно изпълнение на задължение за заплащане на вреди, в размер на законната лихва върху сумата от 72300 лева за периода от 27.09.2016 г. до 02.08.2021 г. като неоснователна.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски апелативен в двуседмичен срок от връчване на препис от настоящия съдебен акт до

страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____